Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►**B** **DYREKTYWA 2005/60/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**

z dnia 26 października 2005 r.

w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 309 z 25.11.2005, str. 15)

zmieniona przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►**M1**	Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r.	L 319	1	5.12.2007

▼B

DYREKTYWA 2005/60/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 26 października 2005 r.

w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 47 ust. 2 zdanie pierwsze i trzecie oraz art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([1]),

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ([2])

działając zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu ([3]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Masowy przepływ brudnych pieniędzy może szkodzić stabilności i wiarygodności sektora finansowego oraz stanowić zagrożenie dla jednolitego rynku, zaś terroryzm wstrząsa podstawami naszego społeczeństwa. W uzupełnieniu instrumentów prawokarnych, rezultaty mogą przynieść działania zapobiegawcze prowadzone za pośrednictwem systemu finansowego.

(2) Działania przestępców i ich wspólników podejmowane w celu ukrycia pochodzenia korzyści z przestępstwa lub przeznaczenia pieniędzy pochodzących z legalnych lub nielegalnych źródeł na cele terrorystyczne mogą stanowić poważne zagrożenie dla solidności, uczciwości i stabilności instytucji kredytowych i finansowych oraz dla zaufania do całego systemu finansowego. W celu uniknięcia przyjęcia przez Państwa Członkowskie środków ochrony swoich systemów finansowych, które mogłyby kolidować z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego oraz z zasadami państwa prawnego i wspólnotowej polityki publicznej, konieczne jest podjęcie przez Wspólnotę działań w tym obszarze.

(3) Jeśli na poziomie Wspólnoty nie zostaną przyjęte określone środki koordynujące, osoby zajmujące się praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu mogą się starać wykorzystywać swobodę przepływu kapitału i swobodę świadczenia usług finansowych, które stanowią część zintegrowanego obszaru finansowego, aby ułatwić sobie prowadzenie działalności przestępczej.

(4) W odpowiedzi na te problemy w dziedzinie prania pieniędzy, przyjęto dyrektywę Rady 91/308/EWG z dnia 10 czerwca 1991 r. w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy ([4]). Dyrektywa ta wymagała od Państw Członkowskich wprowadzenia zakazu prania pieniędzy

([1]) Opinia z dnia 11 maja 2005 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).
([2]) Dz.U. C 40 z 17.2.2005, str. 9.
([3]) Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 26 maja 2005 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 19 września 2005 r.
([4]) Dz.U. L 166 z 28.6.1991, str. 77. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 2001/97/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 344 z 28.12.2001, str. 76).

▼B

i zobowiązania sektora finansowego, obejmującego instytucje kredytowe i szeroką gamę innych instytucji finansowych, do identyfikowania swoich klientów, prowadzenia odpowiednich rejestrów, ustanowienia wewnętrznych procedur szkolenia personelu i zabezpieczeń w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz zgłaszania właściwym organom wszelkich przypadków, w których zachodzi podejrzenie prania pieniędzy.

(5) Pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu odbywa się często w kontekście międzynarodowym. Środki przyjęte wyłącznie na poziomie krajowym, a nawet wspólnotowym, bez uwzględnienia koordynacji i współpracy na poziomie międzynarodowym, miałyby bardzo ograniczone skutki. Dlatego środki przyjmowane przez Wspólnotę w tej dziedzinie powinny być zgodne z innymi działaniami podjętymi w ramach innych gremiów międzynarodowych. Działania Wspólnoty powinny w szczególności nadal uwzględniać 40 zaleceń Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (zwanej dalej „FATF"), która jest wiodącym organem międzynarodowym aktywnie prowadzącym walkę z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. W związku z tym, że w 2003 r. 40 zaleceń FATF znacząco znowelizowano i rozszerzono, niniejsza dyrektywa powinna być dostosowana do tego nowego standardu międzynarodowego.

(6) Układ Ogólny w sprawie Handlu Usługami (GATS) pozwala swoim członkom na przyjmowanie środków niezbędnych do ochrony moralności publicznej, zapobiegania oszustwom, jak również przyjmowanie środków ze względów ostrożności, włącznie z zapewnieniem stabilności i integralności systemu finansowego.

(7) Mimo, że początkowo definicja prania pieniędzy była ograniczona jedynie do przestępstw narkotykowych, w ostatnich latach obserwuje się trend w kierunku poszerzenia tej definicji w oparciu o szerszy zakres przestępstw źródłowych. Szerszy zakres przestępstw źródłowych ułatwia zgłaszanie podejrzanych transakcji i współpracę międzynarodową w tej dziedzinie. Dlatego też definicję poważnego przestępstwa należy dostosować do definicji poważnego przestępstwa zawartej w decyzji ramowej Rady 2001/500/WSiSW z dnia 26 czerwca 2001 r. w sprawie prania brudnych pieniędzy oraz identyfikacji, wykrywania, zamrożenia, zajęcia i konfiskaty narzędzi oraz zysków pochodzących z przestępstwa ([1]).

(8) Ponadto wykorzystywanie systemu finansowego dla skierowania pieniędzy pochodzących z przestępstwa, a nawet z legalnego źródła na cele terrorystyczne stwarza wyraźne ryzyko dla integralności, prawidłowego funkcjonowania, wiarygodności i stabilności systemu finansowego. W związku z tym środki zapobiegawcze zawarte w niniejszej dyrektywie powinny objąć nie tylko manipulowanie pieniędzmi pochodzącymi z przestępstwa, ale także gromadzenie pieniędzy lub mienia na cele terrorystyczne.

(9) Dyrektywa 91/308/EWG, mimo iż nałożyła obowiązek identyfikacji klienta, zawierała stosunkowo niewiele szczegółów dotyczących stosownych procedur. Mając na względzie kluczowe znaczenie tego aspektu zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, właściwe jest wprowadzenie, zgodnie z nowym standardem międzynarodowym, przepisów o większym stopniu szczegółowości dotyczących identyfikacji klienta i rzeczywistego beneficjenta oraz weryfikacji ich tożsamości. W tym celu niezbędna jest dokładna definicja „rzeczywistego beneficjenta". W przypadkach, w których indywidualni beneficjenci podmiotu prawnego lub porozumienia prawnego, takich jak fundacja lub trust, jeszcze nie zostali określeni, w związku

([1]) Dz.U. L 182 z 5.7.2001, str. 1.

▼B

z czym niemożliwa jest identyfikacja osoby jako rzeczywistego beneficjenta, wystarczyłaby identyfikacja kategorii osób, które mają być beneficjentami fundacji lub trustu. Wymóg ten nie powinien obejmować identyfikacji osób w obrębie tej kategorii osób.

(10) Instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą powinny, zgodnie z niniejszą dyrektywą, identyfikować i weryfikować tożsamość rzeczywistego beneficjenta. Od tych instytucji i osób powinno zależeć, czy, aby spełnić ten wymóg, skorzystają z publicznych spisów rzeczywistych beneficjentów, poproszą swoich klientów o odpowiednie dane lub zdobędą informacje w inny sposób, biorąc pod uwagę, że zakres takich środków należytej staranności wobec klienta wiąże się z ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, zależnie od typu klienta, stosunków gospodarczych, produktów lub transakcji.

(11) Umowy kredytowe, w przypadku których konto kredytowe służy wyłącznie do obsługi kredytu, a spłata kredytu ściągana jest z konta, które otwarto w imieniu klienta w instytucji kredytowej objętej niniejszą dyrektywą zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. a)–c), powinny zasadniczo być uważane za przykład typów mniej ryzykownych transakcji.

(12) W zakresie, w jakim osoby dokonujące przysporzeń mienia na rzecz podmiotu prawnego lub porozumienia prawnego sprawują znaczącą kontrolę nad korzystaniem z tego mienia, powinny one być identyfikowane jako rzeczywisty beneficjent.

(13) Stosunek trustu jest wykorzystywany na szeroką skalę w transakcjach handlowych, jako uznana na arenie międzynarodowej cecha finansowych rynków giełdowych o ścisłym nadzorze. Obowiązek określenia rzeczywistego beneficjenta nie wynika wyłącznie z faktu, iż w tym szczególnym przypadku zachodzi stosunek trustu.

(14) Niniejsza dyrektywa powinna również znajdować zastosowanie do działalności objętych nią instytucji i osób, prowadzonej przez Internet.

(15) Ponieważ zacieśnienie kontroli w sektorze finansowym skłoniło osoby zajmujące się praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu do poszukiwania alternatywnych metod ukrywania pochodzenia dochodów z przestępstwa i ponieważ te metody mogą być wykorzystane do finansowania terroryzmu, należy objąć obowiązkiem zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu pośredników w zakresie ubezpieczeń na życie oraz podmioty świadczące usługi dla trustów i przedsiębiorstw.

(16) Podmioty, za których działania odpowiedzialność prawną ponosi już zakład ubezpieczeń i które są zatem objęte niniejszą dyrektywą, nie powinny być zaliczane do kategorii pośredników ubezpieczeniowych..

(17) Sprawowanie funkcji dyrektora lub sekretarza przedsiębiorstwa nie czyni samo w sobie z nikogo podmiotu świadczącego usługi dla trustów lub przedsiębiorstw. W związku z tym definicja obejmuje jedynie te osoby, które sprawują funkcję dyrektora lub sekretarza przedsiębiorstwa na rzecz strony trzeciej oraz w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

(18) Duże płatności gotówkowe wielokrotnie okazały się związane z dużym ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Dlatego też w tych Państwach Członkowskich, które zezwalają na płatności gotówkowe przekraczające ustanowiony próg, wszystkie osoby fizyczne i prawne prowadzące handel towarami w ramach działalności gospodarczej powinny zostać objęte zakresem niniejszej dyrektywy w przypadku przyjmowania takich płatności gotówkowych. Sprzedawcy towarów o dużej wartości, takich jak kamienie szlachetne lub metale szlachetne, czy też dzieła

▼B

sztuki, oraz licytatorzy w każdym przypadku podlegają dyrektywie w takim zakresie, w jakim przyjmują zapłatę w gotówce w wysokości 15 000 EUR lub większej. W celu zapewnienia skutecznej kontroli przestrzegania niniejszej dyrektywy przez tę potencjalnie szeroką grupę instytucji i osób, Państwa Członkowskie mogą skupić swoją działalność kontrolną w szczególności na tych osobach fizycznych i prawnych, prowadzących handel towarami, które narażone są na stosunkowo wysokie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zgodnie z zasadą nadzoru opartego na ryzyku. Mając na względzie różne sytuacje w różnych Państwach Członkowskich, Państwa Członkowskie mogą zdecydować się na przyjęcie surowszych przepisów w celu należytego zaradzenia ryzyku związanemu z wysokimi płatnościami gotówkowymi.

(19) Dyrektywa 91/308/EWG objęła notariuszy i innych prawników wykonujących wolne zawody zakresem wspólnotowego systemu zwalczania prania pieniędzy; w niniejszej dyrektywie powinni oni nadal pozostać objęci tym systemem; prawnicy wykonujący wolne zawody, w znaczeniu określonym przez Państwa Członkowskie, powinni podlegać przepisom dyrektywy w przypadku udziału w transakcjach finansowych lub korporacyjnych, włączając w to świadczenie usług doradztwa podatkowego, wówczas gdy istnieje największe ryzyko, iż usługi świadczone przez tych prawników mogą być nadużywane do celów prania korzyści pochodzących z działalności przestępczej lub do celów finansowania terroryzmu.

(20) W przypadku gdy niezależni przedstawiciele prawnie uznanych i kontrolowanych zawodów związanych z doradztwem prawnym, tacy jak adwokaci, ustalają sytuację prawną klienta lub reprezentują klienta w postępowaniu prawnym, nie byłoby właściwe, aby na podstawie niniejszej dyrektywy nakładać na nich obowiązek raportowania w odniesieniu do takich działań podejrzeń o pranie pieniędzy lub finansowanie terroryzmu. Muszą istnieć odstępstwa od obowiązku raportowania informacji uzyskanych przed, w czasie lub po zakończeniu postępowania sądowego, albo przy ustalaniu sytuacji prawnej klienta. Doradztwo prawne podlega obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej, chyba że doradca prawny bierze udział w praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu, porada prawna jest udzielana w celu prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu lub prawnik wie, że klient szuka porady prawnej do celów prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

(21) Bezpośrednio porównywalne usługi należy traktować w ten sam sposób, gdy są one świadczone przez przedstawicieli zawodów, które podlegają niniejszej dyrektywie. W celu przestrzegania praw określonych w Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz w Traktacie o Unii Europejskiej, w przypadku audytorów, zewnętrznych księgowych oraz doradców podatkowych, którzy, w niektórych Państwach Członkowskich, mogą bronić lub reprezentować klienta podczas postępowania prawnego lub ustalać sytuację prawną klienta, informacje, które uzyskują w trakcie wykonywania powyższych zadań nie powinny podlegać obowiązkowi raportowania zgodnie z niniejszą dyrektywą.

(22) Należy przyznać, że ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu nie jest w każdym przypadku takie same. Zgodnie z podejściem opartym na ryzyku, należy wprowadzić do prawodawstwa wspólnotowego zasadę, zgodnie z którą w stosownych przypadkach dozwolone jest stosowanie uproszczonych zasad identyfikacji klienta.

(23) Odstępstwo dotyczące identyfikacji rzeczywistych beneficjentów wspólnych rachunków posiadanych przez notariuszy lub innych prawników wykonujących zawód poza stosunkiem pracy

▼B

powinno pozostawać bez uszczerbku dla zobowiązań, które ciążą zgodnie z niniejszą dyrektywą na tych notariuszach lub innych prawnikach wykonujących zawód poza stosunkiem pracy. Obejmuje to wymóg, aby tacy notariusze lub inni prawnicy wykonujący zawód poza stosunkiem pracy sami dokonywali identyfikacji rzeczywistych beneficjentów wspólnych rachunków, które posiadają.

(24) W równej mierze prawodawstwo wspólnotowe powinno uznać, że niektóre sytuacje stwarzają zwiększone ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu; mimo że powinno się ustalać tożsamość i profil działalności wszystkich klientów, występują przypadki, gdy wymagane są szczególnie rygorystyczne procedury identyfikacji i weryfikacji klienta.

(25) Dotyczy to zwłaszcza stosunków gospodarczych z osobami, które zajmują lub zajmowały ważne stanowiska publiczne, szczególnie z krajów, gdzie szerzy się korupcja. Tego typu stosunki mogą narazić sektor finansowy szczególnie na poważne ryzyko utraty wiarygodności lub ryzyko prawne. Międzynarodowe wysiłki na rzecz walki z korupcją uzasadniają zwrócenie większej uwagi na tego typu przypadki oraz stosowanie ogółu standardowych zasad identyfikacji klienta w stosunku do osób na eksponowanych stanowiskach politycznych na szczeblu krajowym, zaś wzmocnionych zasad identyfikacji klienta w stosunku do osób na eksponowanych stanowiskach politycznych zamieszkujących w innych Państwach Członkowskich lub państwach trzecich.

(26) Otrzymanie zezwolenia od zwierzchników najwyższego szczebla na nawiązanie stosunków gospodarczych nie powinno oznaczać zezwolenia zarządu, lecz bezpośredniego wyższego szczebla hierarchii, któremu podlega osoba ubiegająca się o takie zezwolenie.

(27) W celu uniknięcia wielokrotnej identyfikacji i weryfikacji klienta, prowadzącej do opóźnień i nieefektywności w działalności gospodarczej, należy zezwolić na wprowadzanie klientów, których identyfikację przeprowadzono gdzie indziej, pod warunkiem zastosowania właściwych środków bezpieczeństwa. W przypadkach, w których instytucja lub osoba objęte niniejszą dyrektywą zdaje się na stronę trzecią, ostateczną odpowiedzialność za ustalenie tożsamości klienta ponosi instytucja lub osoba, do której klient zostaje wprowadzony. Strona trzecia lub wprowadzający również ponosi odpowiedzialność za spełnienie wszelkich wymogów określonych w dyrektywie, w tym wymogu raportowania podejrzanych transakcji oraz przechowywania dokumentacji, w zakresie, w jakim łączą go stosunki z klientem objętym niniejszą dyrektywą.

(28) W przypadku zaistnienia stosunków pośrednictwa lub zlecania zadań podmiotom zewnętrznym na podstawie umowy pomiędzy instytucjami lub osobami objętymi niniejszą dyrektywą a zewnętrznymi osobami fizycznymi lub prawnymi, których nie obejmuje niniejsza dyrektywa, jakiekolwiek zobowiązania w zakresie zwalczania prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu obciążające tych pośredników lub dostawców usług w ramach przynależności do instytucji i osób objętych niniejszą dyrektywą mogą wynikać wyłącznie z umowy, a nie z niniejszej dyrektywy. Za przestrzeganie niniejszej dyrektywy powinna być odpowiedzialna instytucja lub osoba nią objęta.

(29) Transakcje podejrzane powinny być raportowane do jednostki analityki finansowej (FIU), która działa w charakterze krajowego centrum odpowiedzialnego za otrzymywanie, analizowanie i rozpowszechnianie wśród właściwych organów raportów o transakcjach podejrzanych i innych informacji dotyczących potencjalnego prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Nie powinno to nakładać na Państwa Członkowskie obowiązku

▼B

zmiany systemu raportowania, w przypadku gdy raport przekazywany jest za pośrednictwem prokuratury lub inne organy wymiaru sprawiedliwości, o ile informacja przekazywana jest niezwłocznie jednostkom analityki finansowej z zachowaniem jej pierwotnej formy i treści, umożliwiając im należyte prowadzenie ich działalności, w tym międzynarodowej współpracy z innymi jednostkami analityki finansowej.

(30) Jako odstępstwo od ogólnego zakazu przeprowadzania transakcji podejrzanych, instytucje i osoby podlegające niniejszej dyrektywie mogą wykonywać podejrzane transakcje przed poinformowaniem właściwych organów, w przypadku gdy powstrzymanie się od ich wykonania jest niemożliwe lub może zaszkodzić działaniom mającym na celu wykrycie osób czerpiących korzyści z domniemanego prania pieniędzy lub finansowania działań terrorystycznych. Powinno to jednak pozostawać bez uszczerbku dla zobowiązań międzynarodowych przyjętych przez Państwa Członkowskie w zakresie bezzwłocznego zamrażania funduszy i innych aktywów należących do terrorystów, organizacji terrorystycznych lub podmiotów finansujących terroryzm, zgodnie z odpowiednimi rezolucjami Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych.

(31) W zakresie, w jakim Państwo Członkowskie zdecydowało o skorzystaniu z wyłączeń określonych w art. 23 ust. 2, może ono zezwolić organowi samorządu reprezentującemu osoby wymienione w tym artykule na nieprzekazywanie jednostce analityki finansowej żadnych informacji otrzymanych od tych osób w okolicznościach określonych w art. 23 ust. 2 lub zobowiązać go do tego.

(32) Zaobserwowano szereg przypadków, gdy pracownicy, którzy zgłosili swoje podejrzenia co do prania pieniędzy, spotykali się z groźbami lub wrogimi działaniami. Chociaż niniejsza dyrektywa nie może ingerować w procedury sądowe Państw Członkowskich, jest to sprawa o znaczeniu kluczowym dla efektywności systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Państwa Członkowskie powinny mieć świadomość istnienia tego problemu i uczynić wszystko, co w ich mocy, aby ochronić pracowników przed tego rodzaju groźbom lub wrogim działaniom.

(33) Ujawnienie informacji, o których mowa w art. 28, powinno odbywać się zgodnie z przepisami dotyczącymi przekazywania danych osobowych państwom trzecim ustanowionymi w dyrektywie 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych ([1]). Ponadto przepisy art. 28 nie mogą kolidować z przepisami krajowymi w zakresie ochrony danych i tajemnicy zawodowej.

(34) Osoby, które dokonują jedynie konwersji dokumentów papierowych na dane w formie elektronicznej i działają na podstawie umowy z instytucją kredytową lub finansową, nie są objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, tak samo jak każda osoba fizyczna lub prawna, która jedynie dostarcza instytucjom kredytowym lub finansowym systemów informacyjnych lub systemów wspierających przekazywanie funduszy, lub systemu rozliczeniowego i rozrachunkowego.

(35) Pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu są problemami o skali międzynarodowej, dlatego wysiłki na rzecz ich zwalczania winny mieć charakter globalny. W przypadku gdy instytucje kredytowe i finansowe Wspólnoty posiadają oddziały i filie w państwach trzecich, gdzie występują luki w przepisach w tej

([1]) Dz.U. L 281 z 23.11.1995, str. 31. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

▼B

dziedzinie, powinny one stosować standardy wspólnotowe w celu uniknięcia stosowania całkiem odmiennych standardów w ramach instytucji lub grupy instytucji lub, jeśli ich zastosowanie jest niemożliwe, powiadomić o tym właściwe organy rodzimego Państwa Członkowskiego.

(36) Istotne jest, aby instytucje kredytowe i finansowe były w stanie błyskawicznie odpowiadać na wnioski o udzielenie informacji, czy utrzymują one stosunki gospodarcze ze wskazanymi osobami. Do celów stwierdzenia takich stosunków gospodarczych, aby umożliwić szybkie przekazanie tej informacji, instytucje kredytowe i finansowe powinny posiadać skuteczne systemy odpowiednie do rozmiarów i charakteru działalności. W szczególności w odniesieniu do instytucji kredytowych i większych instytucji finansowych właściwym byłoby dysponowanie systemami elektronicznymi. Przepis ten jest szczególnie ważny w kontekście procedur prowadzących do zamrażania lub zajmowania aktywów (w tym aktywów należących do terrorystów), zgodnie z przepisami krajowymi lub wspólnotowymi mającymi na względzie zwalczanie terroryzmu.

(37) Niniejsza dyrektywa ustanawia szczegółowe przepisy dotyczące procedury identyfikacji klienta, w tym zaostrzone zasady w odniesieniu do klientów lub stosunków gospodarczych wysokiego ryzyka, takich jak odpowiednie procedury w celu określenia, czy dana osoba jest osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne i określone dodatkowe, bardziej szczegółowe wymogi, takie jak istnienie procedur i polityk w zakresie zapewnienia przestrzegania przepisów. Wszystkie te wymogi mają być spełnione przez każdą z instytucji i osób podlegających niniejszej dyrektywie, podczas gdy od Państw Członkowskich oczekuje się dostosowania szczegółowej implementacji niniejszych przepisów w zależności od specyfiki różnych zawodów oraz różnic w skali i rozmiarze instytucji i osób objętych niniejszą dyrektywą.

(38) W celu utrzymania mobilizacji instytucji i innych podmiotów podlegających przepisom wspólnotowym w tej dziedzinie należy przekazywać im informacje zwrotne dotyczące użyteczności przekazywanych przez nie raportów i działań podejmowanych w ich wyniku, o ile jest to wykonalne. Aby umożliwić przekazywanie informacji zwrotnych oraz przegląd efektywności systemów zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, Państwa Członkowskie powinny prowadzić i doskonalić odpowiednie statystyki.

(39) Podczas krajowej rejestracji lub wydawania zezwoleń dla podmiotów prowadzących działalność kantorową, podmiotów świadczących usługi dla trustów lub przedsiębiorstw, a także kasyn gry, właściwe organy powinny zapewnić, że osoby, które faktycznie kierują lub będą kierowały działalnością takich podmiotów, oraz rzeczywiści beneficjenci takich podmiotów są odpowiednimi osobami posiadającymi wymagane kwalifikacje i cieszącymi się zaufaniem. Kryteria oceny, czy dana osoba jest odpowiednią osobą posiadającą wymagane kwalifikacje i cieszącą się zaufaniem, powinny być określane, zgodnie z prawem krajowym. Kryteria te powinny przynajmniej odzwierciedlać potrzebę ochrony tych podmiotów przed wykorzystywaniem ich przez osoby zarządzające nimi lub ich rzeczywistych beneficjentów do celów przestępczych.

(40) Biorąc pod uwagę międzynarodowy charakter prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, powinno zachęcać się w najszerszym możliwym wymiarze do koordynacji i współpracy między jednostkami analityki finansowej, zgodnie z decyzją Rady 2000/642/WSiSW z dnia 17 października 2000 r. dotyczącą zasad współpracy pomiędzy jednostkami analityki

▼B

finansowej Państw Członkowskich w odniesieniu do wymiany informacji ([1]), z uwzględnieniem ustanowienia unijnej sieci FIU-NET. W tym celu Komisja powinna udzielić takiej pomocy, jaka może być potrzebna do ułatwienia takiej koordynacji, w tym pomocy finansowej.

(41) Z uwagi na znaczenie walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu Państwa Członkowskie powinny ustanowić w prawie krajowym skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą. Powinny zostać przyjęte przepisy w zakresie sankcji dotyczących osób fizycznych i prawnych. Ponieważ osoby prawne często uczestniczą w złożonych operacjach prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, sankcje należy dostosować do działalności prowadzonej przez osoby prawne.

(42) Osoby fizyczne prowadzące jakąkolwiek z działalności wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a) i b) w ramach struktury osoby prawnej, ale poza stosunkiem pracy, powinny ponosić niezależnie odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów niniejszej dyrektywy, z wyjątkiem art. 35.

(43) Wyjaśnienie aspektów technicznych przepisów określonych w niniejszej dyrektywie może być niezbędne w celu zapewnienia skutecznej i wystarczająco spójnej implementacji niniejszej dyrektywy, biorąc pod uwagę różne instrumenty finansowe, zawody i ryzyko w różnych Państwach Członkowskich oraz zaawansowanie techniczne w zakresie walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. W związku z tym Komisja powinna być upoważniona do przyjęcia środków wykonawczych, takich jak kryteria służące do identyfikowania sytuacji o niskim i wysokim ryzyku, w których mogłoby być wystarczające stosowanie uproszczonych zasad zachowania należytej staranności lub byłoby właściwe stosowanie zaostrzonych zasad należytej staranności, z zastrzeżeniem, że nie zmieniają one zasadniczych elementów niniejszej dyrektywy oraz pod warunkiem że Komisja działa zgodnie z zasadami w niej ustanowionymi, po konsultacji z Komitetem ds. Zapobiegania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu.

(44) Środki niezbędne dla wykonania niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ([2]). W tym celu powinien zostać utworzony nowy Komitet ds. Zapobiegania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu, który zastąpi Komitet Kontaktowy ds. Prania Pieniędzy utworzony na podstawie dyrektywy 91/308/EWG.

(45) Z uwagi na bardzo istotne zmiany, które należałoby wprowadzić w dyrektywie 91/308/EWG, powinno się zastąpić tę dyrektywę w celu zachowania przejrzystości.

(46) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, to jest zapobieganie wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, nie może zostać w wystarczającym stopniu osiągnięty przez Państwa Członkowskie i ze względu na zakres i efekty działania można go lepiej zrealizować na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest niezbędne dla osiągnięcia tego celu.

([1]) Dz.U. L 271 z 24.10.2000, str. 4.
([2]) Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

▼B

(47) Podczas wykonywania uprawnień wykonawczych zgodnie z niniejszą dyrektywą, Komisja powinna przestrzegać następujących zasad: konieczność zachowania wysokiego poziomu przejrzystości i konsultacji z instytucjami i osobami objętymi niniejszą dyrektywą oraz z Parlamentem Europejskim i Radą; konieczność zapewnienia, że właściwe organy będą w stanie zapewnić konsekwentne przestrzeganie przepisów; zapewnienie długoterminowej równowagi kosztów i korzyści w odniesieniu do instytucji i osób objętych niniejszą dyrektywą we wszystkich środkach wykonawczych; konieczność poszanowania niezbędnej elastyczności przy stosowaniu środków wykonawczych zgodnie z podejściem opartym na ocenie ryzyka; konieczność zapewnienia spójności z innymi przepisami wspólnotowymi w tej dziedzinie; konieczność ochrony Wspólnoty, jej Państw Członkowskich i ich obywateli przed skutkami prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

(48) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Żaden z przepisów niniejszej dyrektywy nie powinien być interpretowany lub wykonywany w sposób, który nie jest zgodny z Europejską Konwencją Praw Człowieka,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu jest zabronione.

2. Do celów niniejszej dyrektywy za pranie pieniędzy uznaje się następujące czyny popełnione umyślne:

a) konwersję lub przekazywanie mienia, ze świadomością, że pochodzi ono z działalności przestępczej lub z udziału w takiej działalności, w celu ukrywania lub zatajania nielegalnego pochodzenia tego mienia albo udzielenia pomocy osobie, która bierze udział w takiej działalności, dla umożliwienia jej uniknięcia konsekwencji prawnych takiego działania;

b) ukrycie lub zatajenie prawdziwego charakteru mienia, jego źródła, miejsca położenia, rozporządzania nim, przemieszczania, własności lub praw do mienia, ze świadomością, że mienie to pochodzi z działalności przestępczej lub z udziału w takiej działalności;

c) nabycie, posiadanie lub korzystanie z mienia, ze świadomością w momencie jego otrzymania, że mienie to pochodzi z działalności o charakterze przestępczym lub z udziału w takiej działalności;

d) udział lub współdziałanie w popełnieniu, usiłowanie popełnienia, jak też pomocnictwo, podżeganie, ułatwianie oraz doradzanie przy popełnieniu czynów określonych w powyższych literach.

3. Pranie pieniędzy zachodzi również w przypadku, gdy działania, w ramach których uzyskano mienie mające stać się przedmiotem prania, miały miejsce na terytorium innego Państwa Członkowskiego lub państwa trzeciego.

4. Do celów niniejszej dyrektywy „finansowanie terroryzmu” oznacza bezpośrednie lub pośrednie dostarczanie lub gromadzenie funduszy wszelkimi sposobami, z zamiarem ich użycia lub ze świadomością, że mają zostać użyte, w całości lub w części, w celu popełnienia któregokolwiek z przestępstw określonych w art. 1–4 decyzji

▼B

ramowej Rady 2002/475/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania terroryzmu ([1]).

5. Świadomość, zamiar lub cel stanowiące znamiona działań określonych w ust. 2 i 4 mogą zostać ustalone na postawie obiektywnych okoliczności faktycznych.

Artykuł 2

1. Niniejszą dyrektywę stosuje się wobec:

1) instytucji kredytowych;

2) instytucji finansowych;

3) następujących osób prawnych lub fizycznych podczas wykonywania swych czynności zawodowych:

   a) audytorów, zewnętrznych księgowych i doradców podatkowych;

   b) notariuszy oraz prawników wykonujących wolne zawody, gdy uczestniczą, działając w imieniu i na rzecz swojego klienta, w transakcjach finansowych lub transakcjach dotyczących nieruchomości lub gdy świadczą klientowi pomoc w planowaniu lub realizowaniu transakcji dotyczących:

      i) kupna i sprzedaży nieruchomości lub podmiotów gospodarczych;

      ii) zarządzania pieniędzmi, papierami wartościowymi lub innymi aktywami;

      iii) otwierania lub zarządzania kontami bankowymi, rachunkami oszczędnościowymi lub rachunkami papierów wartościowych;

      iv) organizacji wkładu niezbędnego do tworzenia lub prowadzenia działalności spółek lub zarządzania nimi;

      v) tworzenia lub działalności trustów, spółek albo podobnych struktur lub zarządzania nimi;

   c) podmiotów świadczących usługi na rzecz trustów lub przedsiębiorstw, nieobjętych lit. a) lub b);

   d) pośredników w obrocie nieruchomościami;

   e) inne osoby fizyczne lub prawne handlujące towarami, w zakresie, w jakim płatności są dokonywane w gotówce w kwocie co najmniej 15 000 EUR, bez względu na to, czy transakcja jest dokonywana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być wzajemnie ze sobą powiązane;

   f) kasyna.

2. Państwa Członkowskie mogą podjąć decyzję o wyłączeniu z zakresu stosowania określonego w art. 3 ust. 1 lub 2 osób fizycznych i prawnych, które prowadzą działalność finansową w sposób sporadyczny lub w bardzo ograniczonym zakresie, gdy występuje niewielkie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

Artykuł 3

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

1) „instytucja kredytowa” oznacza instytucję kredytową w rozumieniu definicji zawartej w art. 1 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. odnoszącej się do podejmowania i prowadzenia działalności

([1]) Dz.U. L 164 z 22.6.2002, str. 3.

▼B

przez instytucje kredytowe ([1]) oraz obejmuje znajdujące się we Wspólnocie oddziały w znaczeniu art. 1 ust. 3 wspomnianej dyrektywy, instytucji kredytowych posiadających swoje siedziby na terytorium Wspólnoty lub poza nią;

2) „instytucja finansowa" oznacza:

▼M1

a) przedsiębiorstwo inne niż instytucja kredytowa, które prowadzi co najmniej jeden z rodzajów działalności wymienionych w pkt 2–12 i pkt 14 załącznika I do dyrektywy 2006/48/WE, w tym działalność kantorów wymiany walut (*bureaux de change*);

▼B

b) spółkę ubezpieczeniową, której działalność została zarejestrowana zgodnie z dyrektywą 2002/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2004 r. dotycząca ubezpieczeń na życie ([2]), w zakresie, w jakim prowadzi działalność będącą przedmiotem tej dyrektywy;

c) przedsiębiorstwo inwestycyjne, w rozumieniu definicji zawartej w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. dotyczącej rynków instrumentów finansowych ([3]);

d) przedsiębiorstwo wspólnego inwestowania wprowadzające na rynek swoje jednostki lub akcje;

e) pośrednika ubezpieczeniowego w rozumieniu definicji zawartej w art. 2 ust. 5 dyrektywy 2002/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego ([4]), z wyjątkiem pośredników wymienionych w art. 2 ust. 7 tej dyrektywy, w przypadkach gdy prowadzą oni działalność w zakresie ubezpieczeń na życie i innych usług związanych z inwestycjami;

f) znajdujące się we Wspólnocie oddziały instytucji finansowych, o których mowa w lit. a)–e), posiadających swoje siedziby na terytorium Wspólnoty lub poza nią;

3) „mienie" oznacza wszelkiego rodzaju aktywa, materialne lub niematerialne, rzeczy ruchome lub nieruchomości oraz dokumenty lub instrumenty prawne w jakiejkolwiek formie, włącznie z elektroniczną lub cyfrową, zaświadczające o prawie własności lub innych prawach do tych aktywów;

4) „działalność przestępcza" oznacza jakiekolwiek przestępczy udział w popełnieniu poważnego przestępstwa;

5) „poważne przestępstwa" oznaczają co najmniej:

a) czyny określone w art. 1–4 decyzji ramowej 2002/475/WSiSW;

b) jakiekolwiek przestępstwa w rozumieniu definicji zawartej w art. 3 ust. 1 lit. a) Konwencji Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi z 1988 r.;

c) działalność organizacji przestępczych zdefiniowaną w art. 1 wspólnego działania Rady 98/733/WSiSW z dnia 21 grudnia 1998 r. w sprawie uznawania za przestępstwa karne uczestnictwa w organizacji przestępczej w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej ([5]);

([1]) Dz.U. L 126 z 26.5.2000, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/1/WE (Dz.U. L 79 z 24.3.2005, str. 9).
([2]) Dz.U. L 345 z 19.12.2002, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/1/WE.
([3]) Dz.U. L 145 z 30.4.2004, str. 1
([4]) Dz.U. L 9 z 15.1.2003, str. 3.
([5]) Dz.U. L 351 z 29.12.1998, str. 1.

▼B

d) nadużycia finansowe, co najmniej poważne, zgodnie z definicją zawartą w art.1 ust.1 i art. 2 Konwencji w sprawie zabezpieczenia interesów finansowych Wspólnot Europejskich ([1]);

e) korupcję;

f) przestępstwo, którego maksymalne zagrożenie karą przekracza rok pozbawienia wolności lub aresztu, lub – w przypadku Państw, których systemy prawne określają minimalny próg zagrożenia karą dla tego typu przestępstw – każde przestępstwo, którego dolna granica zagrożenia karą wynosi co najmniej sześć miesięcy pozbawienia wolności lub aresztu;

6) „rzeczywisty beneficjent", oznacza osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które ostatecznie są właścicielami lub sprawują kontrolę nad klientem lub osobą fizyczną, w imieniu których przeprowadzana jest transakcja lub prowadzona jest działalność. Rzeczywisty beneficjent obejmuje co najmniej:

a) w przypadku podmiotów o charakterze korporacyjnym:

i) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które ostatecznie są właścicielami lub kontrolują podmiot prawny bezpośrednio lub pośrednio posiadając lub kontrolując wystarczający odsetek udziałów lub praw głosu w tym podmiocie prawnym, w tym za pomocą pakietów akcji na okaziciela, z wyjątkiem spółek notowanych na rynku regulowanym, podlegających wymaganiom ujawniania informacji zgodnym z przepisami wspólnotowymi lub podlegających równoważnym standardom międzynarodowym; odsetek w wysokości 25 % plus jeden udział uznaje się za wystarczający dla spełnienia tego kryterium;

ii) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które w inny sposób sprawują kontrolę nad zarządzaniem podmiotem prawnym;

b) w przypadku podmiotów prawnych, takich jak fundacje, oraz porozumień prawnych, takich jak trusty, które administrują środkami oraz je rozdzielają:

i) w przypadku gdy przyszli beneficjenci zostali już określeni – osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które są beneficjentami co najmniej 25 % mienia porozumienia prawnego lub podmiotu prawnego;

ii) w przypadku gdy osoby fizyczne czerpiące korzyści z porozumienia prawnego lub podmiotu prawnego jeszcze nie zostały określone – kategorię osób, w których głównym interesie powstało lub działa porozumienie prawne lub podmiot prawny;

iii) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które sprawują kontrolę nad co najmniej 25 % lub więcej majątku porozumienia prawnego lub podmiotu prawnego;

7) „podmiot świadczący usługi na rzecz trustów i przedsiębiorstw" oznacza osobę fizyczną lub prawną, która poprzez swoją działalność świadczy osobom trzecim następujące usługi:

a) tworzenie spółek lub innych osób prawnych;

b) działanie lub organizowanie dla innej osoby możliwości działania w charakterze dyrektora lub sekretarza spółki, wspólnika spółki osobowej lub na porównywalnym stanowisku w stosunku do innych osób prawnych;

c) zapewnienie siedziby, adresu działalności, korespondencyjnego lub administracyjnego i innych związanych z tym usług dla

([1]) Dz.U. C 316 z 27.11.1995, str. 49.

▼B

przedsiębiorstwa, spółki osobowej lub innego podmiotu prawnego albo porozumienia prawnego;

d) działanie lub organizowanie dla innej osoby możliwości działania w charakterze powiernika trustu dobrowolnego lub podobnego porozumienia prawnego;

e) działanie lub organizowanie dla innej osoby możliwości działania w charakterze formalnego wspólnika na rzecz innego podmiotu, innego niż spółka notowana na rynku regulowanym, podlegająca wymaganiom ujawniania informacji zgodnym z prawodawstwem wspólnotowym lub podlegająca równoważnym standardom międzynarodowym;

8) „osoby zajmujące eksponowane stanowiska polityczne" oznaczają osoby fizyczne, które sprawują lub sprawowały znaczące funkcje publiczne, jak również członkowie najbliższej rodziny oraz osoby znane jako bliscy współpracownicy tych osób;

9) „stosunki gospodarcze" oznaczają stosunki zawodowe lub handlowe, związane z działalnością gospodarczą instytucji i osób objętych niniejszą dyrektywą, które w momencie nawiązywania kontaktów rokują nadzieje na długotrwałe ich utrzymywanie;

10) „bank fikcyjny" oznacza instytucję kredytową lub instytucję prowadzącą równoważną działalność, utworzoną na terytorium państwa, w którym nie jest ona fizycznie obecna, w taki sposób, by miało miejsce rzeczywiste zarządzanie nią i kierowanie, która to instytucja nie jest stowarzyszona z grupą finansową działającą w sposób prawnie uregulowany.

Artykuł 4

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy jest rozszerzone w całości lub częściowo, w taki sposób, aby objąć te zawody i kategorie przedsiębiorstw innych niż instytucje i osoby określone w art. 2 ust. 1, wykonujące działania, które mogą być szczególnie wykorzystywane do celów prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

2. W przypadku podjęcia przez Państwo Członkowskie decyzji o rozszerzeniu stosowania przepisów niniejszej dyrektywy wobec zawodów i kategorii przedsiębiorstw innych niż określone w art. 2 ust. 1, informuje ono o tym Komisję.

Artykuł 5

W celu zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu Państwa Członkowskie mogą przyjąć lub utrzymać w mocy bardziej rygorystyczne przepisy w dziedzinie regulowanej niniejszą dyrektywą.

ROZDZIAŁ II

ZASADY NALEŻYTEJ STARANNOŚCI WOBEC KLIENTA

SEKCJA 1

Przepisy ogólne

Artykuł 6

Państwa Członkowskie zakazują swoim instytucjom kredytowym i finansowym prowadzenia anonimowych rachunków lub anonimowych książeczek oszczędnościowych. Na zasadzie odstępstwa od art. 9 ust. 6, Państwa Członkowskie w każdym przypadku wymagają, aby tożsamość

▼B

posiadaczy i beneficjentów istniejących anonimowych rachunków lub anonimowych książeczek oszczędnościowych ustalana była z zachowaniem środków należytej staranności tak szybko, jak to możliwe, a w każdym przypadku przed skorzystaniem z takich rachunków lub książeczek oszczędnościowych w jakikolwiek sposób.

Artykuł 7

Instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą stosują środki należytej staranności wobec klienta w następujących przypadkach:

a) przy nawiązywaniu stosunków gospodarczych;

b) przy przeprowadzaniu sporadycznych transakcji w wysokości 15 000 EUR lub więcej bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane.

c) gdy istnieje podejrzenie prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu bez względu na jakiekolwiek odstępstwo, zwolnienie lub wartości graniczne;

d) gdy istnieją wątpliwości co do prawdziwości lub odpowiedniości wcześniej otrzymanych danych dotyczących tożsamości klienta.

Artykuł 8

1. Środki należytej staranności wobec klienta obejmują:

a) identyfikację klienta i weryfikację jego tożsamości na podstawie dokumentów, danych lub informacji pochodzących z rzetelnego i niezależnego źródła;

b) identyfikowanie, w odpowiednich przypadkach, rzeczywistego beneficjenta i podejmowanie uzależnionych od ryzyka i uzasadnionych środków weryfikowania jego tożsamości, tak by dana instytucja lub osoba objęta niniejszą dyrektywą była przekonana, że wie, kim jest rzeczywisty beneficjent, włączając, w przypadku podmiotów prawnych, trustów i podobnych porozumień prawnych, podejmowanie uzależnionych od ryzyka i uzasadnionych środków w celu zrozumienia struktury własności i kontroli klienta;

c) uzyskanie informacji na temat celu i zamierzonego charakteru stosunków gospodarczych;

d) prowadzenie bieżącego monitoringu stosunków gospodarczych, włącznie z badaniem transakcji podejmowanych w trakcie trwania tych stosunków w celu zapewnienia, że prowadzone transakcje są zgodne z wiedzą danej instytucji lub osoby na temat klienta, profilu działalności oraz ryzyka, w tym, w miarę konieczności, źródeł pochodzenia środków, jak również zapewnienie, że posiadane dokumenty, dane lub informacje są na bieżąco uaktualniane.

2. Instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą stosują wszystkie wymagania dotyczące należytej staranności wobec klienta określone w ust. 1, lecz mogą określić zakres podejmowanych środków w oparciu o ocenę ryzyka w zależności od typu klienta, stosunków gospodarczych, produktu lub transakcji. Instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą zobowiązane są być w stanie wykazać właściwym organom określonym w art. 37, w tym organom samorządu, że zakres środków jest odpowiedni, biorąc pod uwagę ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

▼B

Artykuł 9

1. Państwa Członkowskie wymagają, aby weryfikacja tożsamości klienta i rzeczywistego beneficjenta odbywała się przed nawiązaniem stosunków gospodarczych lub przed realizacją transakcji.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, Państwa Członkowskie mogą zezwolić na zakończenie weryfikacji tożsamości klienta i rzeczywistego beneficjenta podczas nawiązywania stosunków gospodarczych, jeżeli konieczne jest, aby nie przerywać normalnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz o ile występuje niewielkie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. W takich sytuacjach procedury te są doprowadzane do końca tak szybko, jak to możliwe po nawiązaniu pierwszego kontaktu.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2, Państwa Członkowskie mogą, w odniesieniu do działalności w zakresie ubezpieczeń na życie, zezwolić, aby weryfikacja tożsamości beneficjenta polisy miała miejsce po nawiązaniu stosunków gospodarczych. W takim przypadku weryfikacja ma miejsce w momencie wypłaty lub przed jej dokonaniem, albo w momencie, w którym beneficjent zamierza wykonać prawa przyznane w ramach polisy, lub przed powzięciem przez niego takiego zamiaru.

4. W drodze odstępstwa od ust. 1 i 2, Państwa Członkowskie mogą zezwolić na otworzenie rachunku bankowego, pod warunkiem że istnieją odpowiednie zabezpieczenia zapewniające, że transakcje nie są przeprowadzane przez klienta lub w jego imieniu dopóki nie zostaną w pełni spełnione wymogi określone w wyżej wymienionych przepisach.

5. W przypadku gdy dana instytucja lub osoba nie jest w stanie spełnić wymogów art. 8 ust. 1 lit. a), b) i c), Państwa Członkowskie wymagają, aby nie przeprowadzała ona transakcji za pomocą rachunku bankowego, nie nawiązywała stosunków gospodarczych ani nie realizowała transakcji lub aby rozwiązała stosunki gospodarcze, a następnie rozważyła złożenie zawiadomienia dotyczącego danego klienta jednostce analityki finansowej (FIU) zgodnie z art. 22.

Państwa Członkowskie nie są zobowiązane do stosowania akapitu pierwszego w sytuacjach, gdy notariusze, prawnicy wykonujący wolne zawody, audytorzy, zewnętrzni księgowi i doradcy podatkowi są w trakcie ustalania sytuacji prawnej ich klienta, wykonywania obowiązków obrońcy, reprezentowania tego klienta w postępowaniu sądowym lub w sprawach dotyczących tego postępowania, włącznie z udzielaniem porad w sprawie wszczęcia lub możliwości uniknięcia postępowania.

6. Państwa Członkowskie zobowiążą instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą do stosowania procedur należytej staranności wobec klienta nie tylko wobec wszystkich nowych klientów, ale także we właściwym czasie wobec aktualnych klientów w oparciu o ocenę ryzyka.

Artykuł 10

1. Państwa Członkowskie wymagają, aby wszyscy klienci kasyn, którzy nabywają lub wymieniają żetony do gry o wartości co najmniej 2 000 EUR, byli identyfikowani oraz by weryfikowana była ich tożsamość.

2. Kasyna podlegające nadzorowi państwa spełniają wymogi należytej staranności wobec klienta, jeśli dokonują rejestracji, identyfikacji i weryfikacji tożsamości swoich klientów od razu przy wejściu lub przed wejściem do kasyna, niezależnie od wartości zakupionych żetonów do gry.

▼B

SEKCJA 2

Uproszczone zasady należytej staranności wobec klienta

Artykuł 11

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 7 lit. a), b) i d), art. 8 i art. 9 ust. 1, instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą nie podlegają wymaganiom przewidzianym w tych artykułach, w przypadku gdy klient jest instytucją kredytową lub finansową objętą niniejszą dyrektywą albo jest instytucją kredytową lub finansową mieszczącą się w państwie trzecim, w którym podlega wymogom równoważnym wobec ustanowionych w niniejszej dyrektywie oraz nadzorowi pod względem zgodności z tymi wymogami.

2. W drodze odstępstwa od art. art. 7 lit. a), b) i d), art. 8 i art. 9 ust. 1, Państwa Członkowskie mogą zezwolić instytucjom i osobom objętym niniejszą dyrektywą na niestosowanie wymogów należytej staranności w odniesieniu do:

a) spółek notowanych na giełdzie, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, w rozumieniu dyrektywy 2004/39/WE, w co najmniej jednym Państwie Członkowskim oraz notowanych na giełdzie spółek z państw trzecich podlegających wymaganiom ujawniania informacji zgodnym z przepisami wspólnotowymi;

b) rzeczywistych beneficjentów rachunków połączonych notariuszy i innych prawników wykonujących wolne zawody z Państw Członkowskich lub państw trzecich, pod warunkiem że są oni zobowiązani do przestrzegania wymogów w zakresie zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu zgodnych ze standardami międzynarodowymi oraz są objęci nadzorem pod względem zgodności z tymi wymogami, a także pod warunkiem że informacja o tożsamości rzeczywistego beneficjenta jest udostępniana na wniosek instytucjom działającym w charakterze instytucji depozytowych dla rachunków połączonych;

c) krajowych organów władzy publicznej,

lub w odniesieniu do każdego innego klienta, w przypadku którego ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu jest niewielkie i który spełnia kryteria techniczne określone zgodnie z art. 40 ust. 1 lit. b).

3. W przypadkach określonych w ust. 1 i 2, instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą w każdym przypadku gromadzą wystarczające informacje w celu ustalenia, czy klient kwalifikuje się do wyłączenia określonego w tych ustępach.

4. Państwa Członkowskie informują się wzajemnie oraz informują Komisję o przypadkach, w których ich zdaniem państwo trzecie spełnia warunki określone w ust. 1 lub 2 albo w innych sytuacjach, w których spełnione są kryteria techniczne określone zgodnie z art. 40 ust. 1 lit. b).

5. W drodze odstępstwa od art. 7 lit. a), b) i d), art. 8 i art. 9 ust. 1, Państwa Członkowskie mogą zezwolić instytucjom i osobom objętym niniejszą dyrektywą na niestosowanie wymogów należytej staranności w odniesieniu do:

a) polis ubezpieczeniowych na życie, w przypadku gdy składka roczna nie przewyższa 1 000 EUR lub składka jednorazowa nie przewyższa 2 500 EUR;

b) polis ubezpieczeniowych w funduszach emerytalnych, pod warunkiem że takie polisy nie zawierają klauzuli o odpłatnym zrzeczeniu się przez ubezpieczonego praw wynikających z polisy, oraz nie mogą być użyte jako dodatkowe zabezpieczenie;

▼B

c) powszechnych towarzystw emerytalnych, funduszy emerytalnych i innych systemów emerytalnych, które zapewniają świadczenia emerytalne dla pracowników, gdzie składkę odlicza się od wynagrodzenia i których regulamin nie dopuszcza przeniesienia uprawnień;

d) pieniędzy elektronicznych, w rozumieniu art. 1 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2000/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością [1], jeżeli maksymalna kwota przechowywana na nośniku nie przekracza 150 EUR w przypadku urządzenia, które nie może zostać ponownie naładowane, a w przypadku urządzenia, które może zostać ponownie naładowane – kiedy obowiązuje ograniczenie łącznej kwoty transakcji przeprowadzonych w danym roku kalendarzowym do 2 500 EUR, z wyjątkiem przypadków, gdy posiadacz określony w art. 3 dyrektywy 2000/46/WE dokonał w tym samym roku kalendarzowym wykupu na kwotę w wysokości co najmniej 1 000 EUR,

lub w odniesieniu do każdego innego produktu lub transakcji, z którymi związane jest niewielkie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu i które spełniają kryteria techniczne określone zgodnie z art. 40 ust. 1 lit. b).

Artykuł 12

W przypadku przyjęcia przez Komisję decyzji na mocy art. 40 ust. 4, Państwa Członkowskie zabraniają instytucjom i osobom objętym niniejszą dyrektywą stosowania uproszczonych zasad należytej staranności wobec instytucji kredytowych i finansowych lub spółek notowanych na giełdzie papierów wartościowych z danego państwa trzeciego albo wobec innych podmiotów w przypadkach gdy spełnione są kryteria techniczne określone zgodnie z art. 40 ust. 1 lit. b).

SEKCJA 3

Wzmożona należyta staranność wobec klienta

Artykuł 13

1. Państwa Członkowskie zobowiązują instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą do stosowania, w oparciu o ocenę ryzyka, oprócz środków określonych w art. 7, 8 i art. 9 ust. 6, środków wzmożonej należytej staranności wobec klienta, w sytuacjach, które z natury mogą wiązać się z wyższym ryzykiem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, a przynajmniej w sytuacjach określonych w ust. 2, 3 i 4 oraz w innych przypadkach wiążących się z wysokim ryzykiem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, w których spełnione są kryteria techniczne określone zgodnie z art. 40 ust. 1 lit. c).

2. W przypadku gdy klient nie jest fizycznie obecny dla celów identyfikacji, Państwa Członkowskie wymagają od tych instytucji i osób podjęcia specjalnych i odpowiednich środków w celu zrekompensowania podwyższonego ryzyka, na przykład poprzez stosowanie co najmniej jednego z następujących środków:

a) zapewnienie, że tożsamość klienta jest ustalana na podstawie dodatkowych dokumentów, danych lub informacji;

b) dodatkowe środki weryfikacji lub potwierdzenia autentyczności przedstawionych dokumentów lub wymaganie poświadczenia ich zgodności przez instytucję kredytową lub finansową objętą niniejszą dyrektywą;

[1] Dz.U. L 275 z 27.10.2000, str. 39.

▼B

c) zapewnienie, aby pierwsza płatność w ramach operacji została zrealizowana za pośrednictwem rachunku otwartego w imieniu klienta w instytucji kredytowej.

3. W odniesieniu do transgranicznych stosunków w ramach bankowości korespondencyjnej z instytucjami będącymi korespondentami z państw trzecich, Państwa Członkowskie nakazują, aby instytucje kredytowe:

a) gromadziły wystarczające informacje o instytucji będącej korespondentem w celu zrozumienia w pełni charakteru jej działalności, ustalenia na podstawie publicznie dostępnych informacji wiarygodności instytucji i jakości nadzoru;

b) oceniały środki kontroli w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu stosowane przez instytucję będącą korespondentem;

c) uzyskiwały zgodę zwierzchników najwyższego szczebla przed ustanowieniem nowej relacji bankowości korespondencyjnej;

d) sporządzały dokumentację określającą zakres odpowiedzialności każdej instytucji;

e) w odniesieniu do kont przejściowych upewniały się, że instytucja kredytowa będąca korespondentem przeprowadziła weryfikację tożsamości i podjęła odpowiednie działania w ramach bieżących procedur zachowania należytej staranności w stosunku do klientów mających bezpośredni dostęp do rachunków bankowych korespondenta oraz że ma on możliwość udostępnienia na żądanie tej instytucji stosownych danych dotyczących zachowania należytej staranności wobec klienta.

4. W odniesieniu do transakcji lub stosunków gospodarczych z osobami zajmującymi eksponowane stanowiska polityczne mieszkającymi w innym Państwie Członkowskim lub w państwie trzecim, Państwa Członkowskie wprowadzają wobec instytucji i osób objętych niniejszą dyrektywą wymóg:

a) posiadania odpowiednich procedur opartych na ocenie ryzyka w celu ustalenia, czy klient jest osobą zajmującą politycznie eksponowane stanowisko;

b) uzyskania zezwolenia zwierzchników najwyższego szczebla na nawiązanie stosunków gospodarczych z takimi klientami;

c) podejmowania odpowiednich środków w celu ustalenia źródła majątku i źródła pochodzenia środków zaangażowanych w ramach stosunków gospodarczych lub transakcji;

d) prowadzenia ciągłej, wzmożonej kontroli danego stosunku gospodarczego.

5. Państwa Członkowskie zabraniają instytucjom kredytowym nawiązywania lub kontynuowania stosunków w ramach bankowości korespondencyjnej z bankiem fikcyjnym oraz wprowadzają wymóg podejmowania uzasadnionych środków przez instytucje kredytowe w celu zapewnienia, że nie nawiązują relacji w ramach bankowości korespondencyjnej ani ich nie utrzymują z bankiem, o którym wiadomo, iż pozwala na korzystanie ze swoich rachunków bankowi fikcyjnemu.

6. Państwa Członkowskie zapewniają, aby instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą zwracały szczególną uwagę na zagrożenie praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, które może wynikać z produktów lub transakcji sprzyjających anonimowości i w miarę potrzeby podejmowały odpowiednie środki w celu przeciwdziałania wykorzystaniu takich produktów lub transakcji do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

▼B

SEKCJA 4

Spełnienie wymogów przy udziale stron trzecich

Artykuł 14

Państwa Członkowskie mogą zezwolić instytucjom i osobom objętym niniejszą dyrektywą na korzystanie z usług stron trzecich w zakresie spełnienia wymogów określonych w art. 8 ust. 1 lit. a)–c). Ostateczną odpowiedzialność za spełnienie tych wymogów ponosi jednak instytucja lub osoba objęta niniejszą dyrektywą, która korzysta z usług strony trzeciej.

Artykuł 15

▼M1

1. W przypadkach gdy państwo członkowskie zezwala położonym na jego terytorium instytucjom kredytowym i finansowym określonym w art. 2 ust. 1 pkt 1) lub 2) na działanie w tym państwie w charakterze osoby trzeciej, w każdym przypadku zezwala ono znajdującym się na jego terytorium instytucjom i osobom określonym w art. 2 ust. 1 na uznawanie i przyjmowanie, zgodnie z art. 14, rezultatu podjętych środków należytej staranności określonych w art. 8 ust. 1 lit. a)–c), przeprowadzanych zgodnie z niniejszą dyrektywą przez instytucję określoną w art. 2 ust. 1 pkt 1) lub 2) w innym państwie członkowskim, z wyjątkiem podmiotów prowadzących działalność kantorową i instytucji płatniczych zdefiniowanych w art. 4 ust. 4 dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego ([1]), które głównie świadczą usługi płatnicze wymienione w pkt 6 załącznika do tej dyrektywy, w tym osób fizycznych i prawnych, wobec których zastosowano wyłączenie na mocy art. 26 tej dyrektywy, i spełniających wymogi określone w art. 16 i 18 niniejszej dyrektywy, nawet jeżeli dokumenty lub dane stanowiące podstawę tych wymogów różnią się od wymaganych w państwie członkowskim, do którego odsyła się klienta.

2. W przypadkach, gdy państwo członkowskie zezwala położonym na jego terytorium podmiotom prowadzącym działalność kantorową, o których mowa w art. 3 pkt 2 lit. a), i instytucjom płatniczym zdefiniowanym w art. 4 pkt 4 dyrektywy 2007/64/WE, które głównie świadczą usługi płatnicze wymienione w pkt 6 załącznika do tej dyrektywy, na działanie w tym państwie w charakterze osoby trzeciej, w każdym przypadku zezwala ono na uznawanie i przyjmowanie zgodnie z art. 14 niniejszej dyrektywy rezultatu podjętych środków należytej staranności określonych w art. 8 ust. 1 lit. a)–c), przeprowadzanych zgodnie z niniejszą dyrektywą przez instytucję tej samej kategorii w innym państwie członkowskim, która spełnia wymogi określone w art. 16 i 18 niniejszej dyrektywy, nawet jeżeli dokumenty lub dane stanowiące podstawę tych wymogów różnią się od wymaganych w państwie członkowskim, do którego odsyła się klienta.

▼B

3. W przypadkach gdy Państwo Członkowskie zezwala położonym na jego terytorium osobom określonym w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a)–c) na działanie w tym państwie w charakterze strony trzeciej, w każdym przypadku zezwala ono na uznawanie i przyjmowanie zgodnie z art. 14 rezultatu wymogów dotyczących zachowania należytej staranności określonych w art. 8 ust. 1 lit. a)–c), przeprowadzanych zgodnie z niniejszą dyrektywą przez osobę określoną w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a)–c) w innym Państwie Członkowskim, która spełnia wymagania określone w art. 16 i 18, nawet jeśli dokumenty i dane stanowiące

([1]) Dz.U. L 319 z 5.12.2007, str. 1;

▼B

podstawę tych wymagań różnią się od wymaganych w Państwie Członkowskim, do którego odnosi się klient.

Artykuł 16

1. Do celów przepisów niniejszej sekcji, „strona trzecia” oznacza instytucje i osoby wymienione w art. 2 lub równoważne wobec nich instytucje i osoby usytuowane w państwie trzecim, które spełniają następujące wymogi:

a) podlegają obowiązkowi uznanej ustawowo rejestracji zawodowej;

b) stosują wymogi należytej staranności wobec klienta i wymogi w zakresie przechowywania rejestrów określone w niniejszej dyrektywie lub równoznaczne z nimi, a spełnianie przez nie wymogów niniejszej dyrektywy podlega nadzorowi zgodnie z przepisami rozdziału V, sekcja 2 lub mieszczą się one w państwie trzecim, w którym obowiązują wymogi równoważne z określonymi w niniejszej dyrektywie.

2. Państwa Członkowskie informują się wzajemnie oraz informują Komisję o przypadkach, w których ich zdaniem państwo trzecie spełnia warunki określone w ust. 1 lit. b).

Artykuł 17

W przypadku przyjęcia przez Komisję decyzji na mocy art. 40 ust. 4 Państwa Członkowskie wprowadzą wobec instytucji i osób objętych niniejszą dyrektywą zakaz korzystania z usług stron trzecich z danego państwa trzeciego w celu spełnienia wymogów określonych w art. 8 ust. 1 lit. a)–c).

Artykuł 18

1. Strony trzecie niezwłocznie udostępniają instytucji lub osobie objętej niniejszą dyrektywą, do której zwraca się klient, informacje wymagane zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. a)–c).

2. Strona trzecia niezwłocznie przekazuje, na żądanie instytucji lub osoby objętej niniejszą dyrektywą, do której zwraca się klient, odpowiednie kopie danych z identyfikacji i weryfikacji, jak również inną stosowną dokumentację potwierdzającą tożsamość klienta lub rzeczywistego beneficjenta.

Artykuł 19

Przepisy niniejszej sekcji nie mają zastosowania w przypadku zlecania zadań podmiotom zewnętrznym lub w przypadku pośrednictwa, gdy zgodnie z umowa usługodawca lub pośrednik ma być traktowany jako podmiot podlegający instytucji lub osobie objętej niniejszą dyrektywą.

▼B

ROZDZIAŁ III

OBOWIĄZEK PRZEKAZYWANIA INFORMACJI

SEKCJA 1

Przepisy ogólne

Artykuł 20

Państwa Członkowskie zobowiązują instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą do zwracania szczególnej uwagi na każdą działalność, która ze względu na swój charakter wydaje się w dużym stopniu wypełniać znamiona transakcji związanej z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, co dotyczy w szczególności skomplikowanych transakcji lub transakcji o wyjątkowo dużej wartości oraz wszelkich niezwykłych rodzajów transakcji, które nie mają wyraźnego celu gospodarczego lub widocznego celu zgodnego z prawem.

Artykuł 21

1. Każde z Państw Członkowskich ustanawia jednostkę analityki finansowej w celu efektywnego zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

2. Jednostka analityki finansowej jest ustanawiana jako centralna jednostka krajowa. Do jej obowiązków należy przyjmowanie (oraz w dozwolonym zakresie żądanie), analizowanie i ujawnianie właściwym organom informacji, które dotyczą potencjalnego prania pieniędzy, potencjalnego finansowania terroryzmu, jak również informacji wymaganych krajowymi przepisami ustawowymi lub wykonawczymi. Jest ona wyposażana w odpowiednie środki do wykonywania swoich zadań.

3. Państwa Członkowskie zapewniają, aby jednostka analityki finansowej miała na czas bezpośredni lub pośredni dostęp do informacji finansowych, administracyjnych oraz informacji organów wymiaru sprawiedliwości, które są jej potrzebne do wykonywania swoich zadań.

Artykuł 22

1. Państwa Członkowskie zobowiązują instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą, a w stosownych przypadkach także ich kierownictwo i pracowników do pełnej współpracy polegającej na:

a) niezwłocznym informowaniu, z własnej inicjatywy, jednostki analityki finansowej w przypadku gdy instytucja lub osoba objęta niniejszą dyrektywą wie, podejrzewa lub ma uzasadnione podstawy by podejrzewać, że popełniono lub usiłowano popełnić przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;

b) niezwłocznym dostarczaniu jednostce analityki finansowej, na jej żądanie, wszelkich niezbędnych informacji, zgodnie z procedurami określonymi w mających zastosowanie przepisach.

2. Informacje określone w ust. 1 są przekazywane jednostce analityki finansowej Państwa Członkowskiego, na którego terytorium mieści się dana instytucja lub osoba przekazująca informacje. Informacje są przekazywane co do zasady przez osobę lub osoby wyznaczone zgodnie z procedurami określonymi w art. 34.

Artykuł 23

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 22 ust. 1, w przypadku osób określonych w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a) i b), Państwa Członkowskie

▼B

mogą wyznaczyć w miejsce jednostki analityki finansowej odpowiedni organ danego samorządu zawodowego jako organ, do którego należy kierować informacje w pierwszej kolejności. Bez uszczerbku dla ust. 2, wyznaczony organ samorządu niezwłocznie przekazuje w takich przypadkach informacje jednostce analityki finansowej z zachowaniem ich pierwotnej formy i treści.

2. Państwa Członkowskie nie mają obowiązku stosowania wymagań określonych w art. 22 ust. 1 w stosunku do notariuszy, prawników wykonujących wolne zawody, audytorów, zewnętrznych księgowych oraz doradców podatkowych w odniesieniu do informacji, które otrzymują od swojego klienta lub uzyskują na jego temat podczas ustalania jego sytuacji prawnej lub podczas wykonywania swoich obowiązków polegających na obronie lub reprezentowaniu tego klienta w postępowaniu sądowym, lub w związku z takim postępowaniem, włączając w to doradztwo w sprawie wszczynania lub unikania postępowania, bez względu na to, czy takie informacje są uzyskane lub otrzymane przed, w trakcie czy po zakończeniu takiego postępowania.

Artykuł 24

1. Państwa Członkowskie zobowiązują instytucje oraz osoby podlegające niniejszej dyrektywie do wstrzymania wykonania transakcji, o których wiedzą, lub co do których podejrzewają, iż mają one związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, do momentu zakończenia niezbędnych działań zgodnie z art. 22 ust. 1 lit. a). Zgodnie z przepisami Państw Członkowskich może zostać wydane polecenie odstąpienia od wykonania takiej transakcji

2. Jeżeli w przypadku takiej transakcji istnieje podejrzenie, iż może ona prowadzić do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu i jeżeli wykonanie takiej transakcji nie może być wstrzymane w tym trybie, lub jeżeli takie wstrzymanie transakcji może zaszkodzić działaniom mającym na celu wykrycie osób czerpiących korzyści z prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, dane instytucje i osoby powiadamiają jednostkę analityki finansowej natychmiast po dokonaniu transakcji.

Artykuł 25

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że jeżeli w trakcie kontroli przeprowadzanej przez właściwe organy, o których mowa w art. 37, w instytucjach i u osób objętych niniejszą dyrektywą albo w jakikolwiek inny sposób ujawnione zostaną okoliczności mogące mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, organy prowadzące kontrolę niezwłocznie powiadamiają o tym jednostkę analityki finansowej.

2. Państwa Członkowskie zapewniają, by organy nadzorcze upoważnione na mocy ustawy lub przepisów wykonawczych do nadzorowania giełdy, rynku obrotu dewizowego oraz rynku finansowych instrumentów pochodnych informowały jednostkę analityki finansowej o ujawnieniu okoliczności mogących mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu.

Artykuł 26

Ujawnienie w dobrej wierze, zgodnie z art. 22 ust. 1 i art. 23, informacji określonych w art. 22 i 23 przez instytucję lub osobę objętą niniejszą dyrektywą, jej pracownika lub kierownika nie stanowi naruszenia ograniczeń w zakresie ujawniania informacji obowiązujących zgodnie z umową lub przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi i nie naraża tej instytucji lub osoby, jej kierownictwa i pracowników na jakiegokolwiek rodzaju odpowiedzialność.

▼B

Artykuł 27

Państwa Członkowskie podejmują wszelkie odpowiednie środki w celu ochrony pracowników instytucji lub osób objętych niniejszą dyrektywą, którzy zgłaszają podejrzenia prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu w ramach swoich struktur lub jednostce analityki finansowej przed narażeniem na groźby lub wrogie działania.

SEKCJA 2

Zakaz ujawniania informacji

Artykuł 28

1. Instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą, ich kierownictwo i pracownicy nie ujawniają klientom, których to dotyczy, ani innym osobom trzecim faktu przekazania informacji zgodnie z art. 22 i 23 lub tego, że jest lub może być prowadzone dochodzenie dotyczące prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie obejmuje ujawniania informacji właściwym organom określonym w art. 37, w tym organom samorządu, ani ujawniania do celów ścigania.

3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie uniemożliwia ujawniania informacji pomiędzy instytucjami z Państw Członkowskich lub z państw trzecich, należącymi do tej samej grupy w rozumieniu definicji zawartej w art. 2 ust. 12 dyrektywy 2002/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie dodatkowego nadzoru nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń oraz przedsiębiorstwami inwestycyjnymi konglomeratu finansowego ([1]), pod warunkiem że spełniają one wymogi określone w art. 11 ust. 1.

4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie uniemożliwia ujawniania informacji pomiędzy osobami określonymi w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a) i b) z Państw Członkowskich lub z państw trzecich, w których obowiązują wymogi równoważne wobec określonych w niniejszej dyrektywie, które wykonują swoją działalność zawodową jako pracownicy albo poza stosunkiem pracy, w ramach tej samej osoby prawnej lub sieci. Do celów niniejszego artykułu, przez „sieć” rozumie się większą strukturę, do której należy osoba, mającą wspólnego właściciela, wspólne kierownictwo oraz wspólną kontrolę przestrzegania przepisów.

5. W odniesieniu do instytucji lub osób wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1) i 2) oraz w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a) i b), w przypadkach dotyczących tego samego klienta oraz tej samej transakcji obejmującej co najmniej dwie instytucje lub osoby, zakaz określony w ust. 1 nie uniemożliwia ujawniania informacji pomiędzy odpowiednimi instytucjami lub osobami, pod warunkiem że są one usytuowane w Państwie Członkowskim albo w państwie trzecim, w którym obowiązują wymogi równoważne wobec wymogów określonych w niniejszej dyrektywie, oraz że należą one do tej samej kategorii zawodowej i podlegają równorzędnym obowiązkom w zakresie tajemnicy zawodowej i ochrony danych osobowych. Informacje podlegające wymianie wykorzystuje się wyłącznie do celów przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

6. Przypadki, gdy osoby, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a) i b), starają się odwieść klienta od udziału w nielegalnej działalności, nie stanowią ujawnienia w rozumieniu ust. 1.

7. Państwa Członkowskie informują się wzajemnie oraz Komisję o przypadkach, w których ich zdaniem państwo trzecie spełnia warunki określone w ust. 3, 4 lub 5.

([1]) Dz.U. L 35 z 11.2.2003, str. 1.

▼B

Artykuł 29

W przypadku przyjęcia przez Komisję decyzji zgodnie z art. 40 ust. 4, Państwa Członkowskie wprowadzają zakaz ujawniania informacji pomiędzy instytucjami i osobami objętymi niniejszą dyrektywą oraz instytucjami i osobami z danego państwa trzeciego.

ROZDZIAŁ IV

PRZECHOWYWANIE REJESTRÓW I DANE STATYSTYCZNE

Artykuł 30

Państwa Członkowskie zobowiązują instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą do przechowywania następujących dokumentów i informacji, które mogą być wykorzystane w każdym dochodzeniu związanym z przypadkiem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu albo do celów analizy możliwego prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu przez jednostkę analityki finansowej lub przez inne właściwe organy zgodnie z prawem krajowym:

a) w przypadku ustalania tożsamości klienta z zachowaniem należytej staranności, kopii lub wypisów z wymaganych dowodów przez okres co najmniej pięciu lat od momentu zakończenia stosunków gospodarczych z danym klientem;

b) w przypadku stosunków gospodarczych i transakcji, dotyczących ich dowodów i rejestrów składających się z oryginalnych dokumentów lub ich kopii, które, zgodnie z odpowiednimi przepisami krajowymi, mogą stanowić dowód w postępowaniach sądowych, przez okres co najmniej pięciu lat od momentu przeprowadzenia transakcji lub zakończenia stosunków gospodarczych.

Artykuł 31

1. Państwa Członkowskie zobowiązują instytucje kredytowe i finansowe objęte niniejszą dyrektywą do stosowania w odpowiednich przypadkach w swoich oddziałach i kontrolowanych przez nich przedsiębiorstwach mieszczących się w państwach trzecich środków w zakresie zachowania należytej staranności przy ustalaniu tożsamości klienta i przechowywania rejestrów co najmniej równoważnych z określonymi w niniejszej dyrektywie.

W przypadku gdy przepisy państwa trzeciego nie pozwalają na stosowanie takich równoważnych środków, Państwa Członkowskie zapewniają, aby dane instytucje kredytowe i finansowe informowały o tym właściwe organy danego rodzimego Państwa Członkowskiego.

2. Państwa Członkowskie i Komisja informują się wzajemnie o przypadkach, w których przepisy państwa trzeciego nie pozwalają na stosowanie środków wymaganych zgodnie z pierwszym akapitem ust. 1 i w których możliwe jest podjęcie skoordynowanych działań w celu znalezienia rozwiązania.

3. Państwa Członkowskie zobowiązują instytucje kredytowe lub finansowe do podjęcia dodatkowych środków w celu skutecznego przeciwdziałania ryzyku prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, w przypadkach gdy przepisy państwa trzeciego nie pozwalają na stosowanie środków przewidzianych w ust. 1 akapit pierwszy.

Artykuł 32

Państwa Członkowskie zobowiązują swoje instytucje kredytowe i finansowe do ustanowienia systemów umożliwiających im udzielanie

▼B

pełnych i natychmiastowych odpowiedzi na zapytania jednostki analityki finansowej lub innych organów wystosowane zgodnie z ich prawem krajowym dotyczące tego, czy instytucje te utrzymują lub utrzymywały w ciągu ostatnich pięciu lat stosunki gospodarcze z określonymi osobami fizycznymi lub prawnymi, oraz dotyczące charakteru tych stosunków.

Artykuł 33

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że są zdolne do prowadzenia przeglądów efektywności swoich systemów zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu poprzez prowadzenie wyczerpujących statystyk dotyczących kwestii związanych z efektywnością tych systemów.

2. Statystyki te obejmują co najmniej liczbę zgłoszeń dotyczących podejrzanych transakcji przyjętych przez jednostkę analityki finansowej, działania podjęte w reakcji na te zgłoszenia oraz wskazują, w skali roku, liczbę spraw, w których przeprowadzono dochodzenie, liczbę osób ściganych i osób skazanych za przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz ilość zamrożonego, zajętego lub skonfiskowanego mienia.

3. Państwa Członkowskie zapewniają publikację skonsolidowanego zestawienia tych sprawozdań statystycznych.

ROZDZIAŁ V

ŚRODKI WYKONAWCZE

SEKCJA 1

Procedury wewnętrzne, szkolenia i informacje zwrotne

Artykuł 34

1. Państwa Członkowskie zobowiązują instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą do ustanowienia wystarczających i odpowiednich polityk i procedur w zakresie należytej staranności wobec klienta, raportowania, przechowywania rejestrów, kontroli wewnętrznej, oceny ryzyka, zarządzania ryzykiem, zapewnienia przestrzegania przepisów i komunikacji w celu przeciwdziałania i zapobiegania operacjom związanym z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu.

2. Państwa Członkowskie zobowiązują instytucje kredytowe i finansowe objęte niniejszą dyrektywą do informowania w stosownych przypadkach swoich oddziałów i kontrolowanych przez nie przedsiębiorstw, mieszczących się w państwach trzecich, o odpowiednich politykach i procedurach.

Artykuł 35

1. Państwa Członkowskie zobowiązują instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą do podjęcia odpowiednich środków mających na celu upowszechnianie wśród swoich odpowiednich pracowników wiedzy o obowiązujących przepisach opartych na niniejszej dyrektywie.

Środki te obejmują udział odpowiednich pracowników w specjalnych programach szkoleniowych, dotyczących identyfikowania działań mogących mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu oraz postępowania w takich przypadkach.

W przypadku gdy osoba fizyczna należąca do jednej z kategorii wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 3) wykonuje czynności zawodowe jako

▼B

pracownik osoby prawnej, obowiązki zawarte w niniejszym artykule odnoszą się raczej do osoby prawnej, a nie do osoby fizycznej.

2. Państwa Członkowskie zapewniają, aby instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą miały dostęp do aktualnych danych, dotyczących praktyk osób zajmujących się praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, oraz wskazówek dotyczących rozpoznawania transakcji podejrzanych.

3. Państwa Członkowskie zapewniają, o ile jest to wykonalne, udzielanie we właściwym terminie informacji zwrotnej na temat efektywności raportów dotyczących podejrzeń co do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

SEKCJA 2

Nadzór

Artykuł 36

1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby w celu legalnego prowadzenia swojej działalności kantory wymiany walut oraz podmioty świadczące usługi dla trustów i przedsiębiorstw podlegały obowiązkowi rejestracji lub uzyskania zezwolenia, a kasyna podlegały obowiązkowi uzyskania zezwolenia. ►M1 ——————— ◄

2. Państwa Członkowskie zobowiązują właściwe organy do odmowy wydania zezwolenia podmiotom określonym w ust. 1 lub dokonania ich rejestracji, jeśli organy te nie są przekonane, że osoby, które faktycznie kierują lub będą kierowały działalnością tych podmiotów, lub rzeczywiści beneficjenci tych podmiotów są odpowiednimi osobami posiadającymi wymagane kwalifikacje.

Artykuł 37

1. Państwa Członkowskie zobowiązują właściwe organy co najmniej do efektywnego monitorowania i podejmowania niezbędnych środków służących zapewnieniu przestrzegania wymogów niniejszej dyrektywy przez instytucje i osoby nią objęte.

2. Państwa Członkowskie zapewniają, że właściwe organy posiadają odpowiednie uprawnienia, włącznie z uprawnieniem do nakazania przedstawienia informacji istotnych dla monitorowania przestrzegania odpowiednich przepisów oraz dokonywania kontroli, oraz dysponują wystarczającymi zasobami do wykonywania swoich zadań.

3. W przypadku instytucji kredytowych i finansowych oraz kasyn gry, właściwe organy posiadają zwiększone kompetencje nadzorcze, w szczególności możliwość przeprowadzania inspekcji na miejscu.

4. W przypadku osób fizycznych i prawnych wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a)–e), Państwa Członkowskie mogą zezwolić, aby zadania wymienione w ust. 1 wykonywane były w oparciu o ocenę ryzyka.

5. W przypadku osób wymienionych w art. 2 ust.1 pkt 3) lit. a) i b), Państwa Członkowskie mogą zezwolić, aby zadania wymienione w ust. 1 wykonywane były przez organy samorządu, z zastrzeżeniem, że spełniają one wymogi ust. 2.

▼B

SEKCJA 3

Współpraca

Artykuł 38

Komisja udziela wsparcia, jakie może być potrzebne do ułatwienia współpracy, włączając w to wymianę informacji między jednostkami analityki finansowej w obrębie Wspólnoty.

SEKCJA 4

Sankcje

Artykuł 39

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że osoby fizyczne i prawne objęte niniejszą dyrektywą mogą zostać pociągnięte do odpowiedzialności za naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą. Sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

2. Bez uszczerbku dla prawa Państw Członkowskich do nakładania sankcji karnych, Państwa Członkowskie zapewniają, zgodnie z przepisami ich prawa krajowego, możliwość podjęcia odpowiednich środków administracyjnych lub nałożenia sankcji administracyjnych na instytucje kredytowe i finansowe, w przypadku naruszenia przepisów przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą. Państwa Członkowskie zapewniają, że te środki lub sankcje są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

3. W przypadku osób prawnych Państwa Członkowskie zapewniają, że osoby te mogą co najmniej zostać pociągnięte do odpowiedzialności za naruszenia określone w ust. 1 popełnione na ich korzyść przez osobę działającą samodzielnie albo jako członek organu osoby prawnej, zajmującą kierownicze stanowisko w ramach tej osoby prawnej, na podstawie:

a) uprawnienia do reprezentowania osoby prawnej;

b) uprawnienia do podejmowania decyzji w imieniu osoby prawnej; lub

c) uprawnienia do sprawowania kontroli w ramach osoby prawnej.

4. Poza przypadkami przewidzianymi w ust. 3, Państwa Członkowskie zapewniają, że osoby prawne mogą zostać pociągnięte do odpowiedzialności, w przypadku gdy brak nadzoru lub kontroli ze strony osoby, o której mowa w ust. 3, umożliwił popełnienie naruszeń określonych w ust. 1 na korzyść osoby prawnej przez osobę podlegającą jej zwierzchnictwu.

ROZDZIAŁ VI

ŚRODKI WYKONAWCZE

Artykuł 40

1. W celu uwzględnienia rozwoju technicznego w zakresie zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu i zapewnienia jednolitego wykonania niniejszej dyrektywy, Komisja, zgodnie z procedurą określoną w art. 41 ust. 2, może przyjąć następujące środki wykonawcze:

a) wyjaśnienie technicznych aspektów definicji zawartych w art. 3 ust. 2 lit. a) i d), art. 6, 7, 8, 9 i 10;

▼B

b) określenie kryteriów technicznych oceny, czy w sytuacjach, o których mowa w art. 11 ust. 2 i 5, istnieje niskie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;

c) określenie kryteriów technicznych oceny, czy w sytuacjach, o których mowa w art. 13, istnieje wysokie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;

d) określenie kryteriów technicznych oceny, czy zgodnie z art. 2 ust. 2 uzasadnione jest niestosowanie niniejszej dyrektywy wobec niektórych osób prawnych lub fizycznych prowadzących działalność finansową w sposób sporadyczny lub w bardzo ograniczonym zakresie.

2. W każdym przypadku Komisja przyjmuje pierwsze środki wykonawcze w celu wdrożenia przepisów ust. 1 lit. b) i d) do dnia 15 czerwca 2006 r.

3. Komisja dostosowuje kwoty, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. e), art. 7) lit. b), art. 10 ust. 1 i art. 11 ust. 5 lit. a) i d), zgodnie z procedurą określoną w art. 41 ust. 2, biorąc pod uwagę prawodawstwo wspólnotowe, rozwój gospodarczy oraz zmiany norm międzynarodowych.

4. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że państwo trzecie nie spełnia warunków określonych w art. 11 ust. 1 lub 2, art. 28 ust. 3, 4 lub 5 albo w środkach ustanowionych zgodnie z ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu lub art. 16 ust. 1 lit. b), lub że przepisy państwa trzeciego nie pozwalają na stosowanie środków wymaganych na podstawie art. 31 ust. 1 akapit pierwszy, przyjmuje ona decyzję stwierdzającą to zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 41 ust. 2.

Artykuł 41

1. Komisja jest wspomagana przez Komitet ds. Zapobiegania Prania Pieniędzy i Finansowania Terroryzmu, zwany dalej „Komitetem”.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, zastosowanie znajdują art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem jej art. 8, o ile środki wykonawcze przyjęte zgodnie z tą procedurą nie zmieniają podstawowych przepisów niniejszej dyrektywy.

Okres, o którym mowa w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE, wynosi trzy miesiące.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin.

4. Bez uszczerbku dla już przyjętych środków wykonawczych, stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy dotyczących przyjęcia zasad technicznych i decyzji, zgodnie z procedurą określoną w ust. 2, jest zawieszone na okres czterech lat od wejścia w życie niniejszej dyrektywy. Na wniosek Komisji Parlament Europejski i Rada mogą przedłużyć obowiązywanie odnośnych przepisów zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu i dokonują w tym celu ich przeglądu przed upływem czterech lat.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 42

Do dnia 15 grudnia 2009 r. i następnie co najmniej co trzy lata, Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące wykonania niniejszej dyrektywy i przedstawia je Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. W pierwszym z tych sprawozdań Komisja zamieszcza szczególną ocenę traktowania prawników i przedstawicieli wolnych zawodów prawniczych.

▼B

Artykuł 43

Do dnia 15 grudnia 2010 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie progów procentowych określonych w art. 3 ust. 6, przywiązując szczególną uwagę do możliwych korzyści oraz skutków obniżenia udziałów procentowych określonych w art. 3 ust. 6 lit. a) ppkt i) oraz w art. 3 ust. 6 lit. b) ppkt i) oraz iii) z 25 % do 20 %. Na podstawie sprawozdania Komisja może przedłożyć wniosek dotyczący zmian niniejszej dyrektywy.

Artykuł 44

Niniejszym uchyla się dyrektywę 91/308/EWG.

Odniesienia do uchylonej dyrektywy traktuje się jako odniesienia do niniejszej dyrektywy i odczytuje się zgodnie z tabelą korelacji określoną w Załączniku.

Artykuł 45

1. Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 15 grudnia 2007 r. Państwa Członkowskie przekażą Komisji teksty tych przepisów oraz tabelę określającą, w jaki sposób przyjęte przepisy krajowe odpowiadają przepisom niniejszej dyrektywy.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 46

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 47

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

▼B

ZAŁĄCZNIK

TABELA KORELACJI

Niniejsza dyrektywa	dyrektywa 91/308/EWG
Artykuł 1 ust. 1	Artykuł 2
Artykuł 1 ust. 2	Artykuł 1 lit. C)
Artykuł 1 ust. 2 lit. a)	Artykuł 1 lit. C) pkt 1)
Artykuł 1 ust. 2 lit. b)	Artykuł 1 lit. C) pkt 2)
Artykuł 1 ust. 2 lit. c)	Artykuł 1 lit. C) pkt 3)
Artykuł 1 ust. 2 lit. d)	Artykuł 1 lit. C) pkt 4)
Artykuł 1 ust. 3	Artykuł 1 lit. C) akapit trzeci
Artykuł 1 ust. 4	
Artykuł 1 ust. 5	Artykuł 1 lit. C) ust. 2
Artykuł 2 ust. 1 pkt 1)	Artykuł 2a ust. 1
Artykuł 2 ust. 1 pkt 2)	Artykuł 2a ust. 2
Artykuł 2 ust. 1 pkt 3) lit. a), b) i d)–f)	Artykuł 2a ust. 3–7
Artykuł 2 ust. 1 pkt 3) lit. c)	
Artykuł 2 ust. 2	
Artykuł 3 ust. 1	Artykuł 1 lit. A)
Artykuł 3 ust. 2 lit. a)	Artykuł 1 lit. B) pkt 1)
Artykuł 3 ust. 2 lit. b)	Artykuł 1 lit. B) pkt 2)
Artykuł 3 ust. 2 lit. c)	Artykuł 1 lit. B) pkt 3)
Artykuł 3 ust. 2 lit. d)	Artykuł 1 lit. B) pkt 4)
Artykuł 3 ust. 2 lit. e)	
Artykuł 3 ust. 2 lit. f)	Artykuł 1 lit. B) akapit drugi
Artykuł 3 ust. 3	Artykuł 1 lit. D)
Artykuł 3 ust. 4	Artykuł 1 lit. E) akapit pierwszy
Artykuł 3 ust. 5	Artykuł 1 lit. E) akapit drugi
Artykuł 3 ust. 5 lit. a)	
Artykuł 3 ust. 5 lit. b)	Artykuł 1 lit. E) tiret pierwsze
Artykuł 3 ust. 5 lit. c)	Artykuł 1 lit. E) tiret drugie
Artykuł 3 ust. 5 lit. d)	Artykuł 1 lit. E) tiret trzecie
Artykuł 3 ust. 5 lit. e)	Artykuł 1 lit. E) tiret czwarte
Artykuł 3 ust. 5 lit. f)	Artykuł 1 lit. E) tiret piąte i akapit trzeci
Artykuł 3 ust. 6	
Artykuł 3 ust. 7	
Artykuł 3 ust. 8	
Artykuł 3 ust. 9	
Artykuł 3 ust. 10	
Artykuł 4	Artykuł 12
Artykuł 5	Artykuł 15
Artykuł 6	
Artykuł 7 lit. a)	Artykuł 3 ust. 1

▼B

Niniejsza dyrektywa	dyrektywa 91/308/EWG
Artykuł 7 lit. b)	Artykuł 3 ust. 2
Artykuł 7 lit. c)	Artykuł 3 ust. 8
Artykuł 7 lit. d)	Artykuł 3 ust. 7
Artykuł 8 ust. 1 lit. a)	Artykuł 3 ust. 1
Artykuł 8 ust. 1 lit. b)–d)	
Artykuł 8 ust. 2	
Artykuł 9 ust. 1	Artykuł 3 ust. 1
Artykuł 9 ust. 2–6	
Artykuł 10	Artykuł 3 ust. 5 i 6
Artykuł 11 ust. 1	Artykuł 3 ust. 9
Artykuł 11 ust. 2	
Artykuł 11 ust. 3 i 4	
Artykuł 11 ust. 5 lit. a)	Artykuł 3 ust. 3
Artykuł 11 ust. 5 lit. b)	Artykuł 3 ust. 4
Artykuł 11 ust. 5 lit. c)	Artykuł 3 ust. 4
Artykuł 11 ust. 5 lit. d)	
Artykuł 12	
Artykuł 13 ust. 1 i 2	Artykuł 3 ust. 10 i 11
Artykuł 13 ust. 3–5	
Artykuł 13 ust. 6	Artykuł 5
Artykuł 14	
Artykuł 15	
Artykuł 16	
Artykuł 17	
Artykuł 18	
Artykuł 19	
Artykuł 20	Artykuł 5
Artykuł 21	
Artykuł 22	Artykuł 6 ust. 1 i 2
Artykuł 23	Artykuł 6 ust. 3
Artykuł 24	Artykuł 7
Artykuł 25	Artykuł 10
Artykuł 26	Artykuł 9
Artykuł 27	
Artykuł 28 ust. 1	Artykuł 8 ust. 1
Artykuł 28 ust. 2–7	
Artykuł 29	
Artykuł 30 lit. a)	Artykuł 4 tiret pierwsze
Artykuł 30 lit. b)	Artykuł 4 tiret drugie
Artykuł 31	
Artykuł 32	
Artykuł 33	

▼B

Niniejsza dyrektywa	dyrektywa 91/308/EWG
Artykuł 34 ust. 1	Artykuł 11 ust. 1 lit. a)
Artykuł 34 ust. 2	
Artykuł 35 ust. 1 akapit pierwszy	Artykuł 11 ust. 1 lit. b) zdanie pierwsze
Artykuł 35 ust. 1 akapit drugi	Artykuł 11 ust. 1 lit. b) zdanie drugie
Artykuł 35 ust. 1 akapit trzeci	Artykuł 11 ust. 1 akapit drugi
Artykuł 35 ust. 2	
Artykuł 35 ust. 3	
Artykuł 36	
Artykuł 37	
Artykuł 38	
Artykuł 39 ust. 1	Artykuł 14
Artykuł 39 ust. 2–4	
Artykuł 40	
Artykuł 41	
Artykuł 42	Artykuł 17
Artykuł 43	
Artykuł 44	
Artykuł 45	Artykuł 16
Artykuł 46	Artykuł 16